

Gai 5. OREKA ELEKTROKIMIKOAK

1. Azaldu zer gertatuko den hurrengo kasuetan:
  - 1.- Ag-zko ziri bat ZnSO_4 -aren disoluzio batean sartzean.
  - 2.- Iodo NaBr -aren disoluzio batean.
  - 3.- Zn zati bat NiSO_4 disoluzio batean sartzean.
  - 4.- KI -aren disoluzio batean Cl_2 burbuiaraztean.
  - 5.- Potasio dikromatozko disoluzio bat, estainu(II) sulfatozko beste disoluzio batekin, ingurune azidoan nahastean.
  - 6.- Sodio metala NaCl disoluzio bati botatzean.

Datuak: Erredukzio Potentzialeko Taulak

2. Elektrodo bi hauek emanik $\text{Sn}^{+4}, \text{Sn}^{+2}/\text{Pt}$ $\epsilon^0 = 0.150 \text{ V}$; Ag^+/Ag $\epsilon^0 = 0.799 \text{ V}$:
  - a.- Baldintza estandarretan osa daitekeen pila galbanikoa idatz, esanez:
    - 1.- Zein den anodoa eta zein katodoa
    - 2.- Pila gertatzen diren erreakzioak
  - b.- Pila galvanikoa honi 0.800 V -tako boltaia bat emanez, esan arrazonatuz:
    - 1.- Gertatzen diren erreakzioak.
    - 2.- Zein den polo positiboa eta zein polo negatiboa
    - 3.- Zein direkziotan zirkulatzen duten elektroaiak.
3. Ondoko erreakzioak gertatzen diren pila galbanikoak idatzi, kasu bakoitzean zera adieraziz;
  - a.- Zein den agertzen den erreakzioa erdielementu anodikoan eta zein katodikoan.
  - b.- Zein den oxidatzailea eta zein erredukzitzailea.
  - c.- Zein den polo positiboa eta zein negatiboa.
  - d.- Zein den erreakzio bakoitzaren ΔG^0 -a.
    1. $2\text{Al}(\text{s}) + 3\text{Cu}^{+2}(\text{aq}) \rightarrow 2\text{Al}^{+3}(\text{aq}) + 3\text{Cu}(\text{s})$ $\epsilon^0 = 1.999 \text{ V}$
    2. $\text{Cl}_2(\text{g}) + 2\text{Fe}^{+2}(\text{aq}) \rightarrow 2\text{Cl}^-(\text{aq}) + 2\text{Fe}^{+3}(\text{aq})$ $\epsilon^0 = 0.589 \text{ V}$
    3. $3\text{Pb}(\text{s}) + \text{Cr}_2\text{O}_7^{-2}(\text{aq}) + 14\text{H}^+ \rightarrow 3\text{Pb}^{+2}(\text{aq}) + 2\text{Cr}^{+3}(\text{aq}) + 7\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ $\epsilon^0 = 1.546 \text{ V}$
4. 298K -etan pila galbaniar bat prestatzen da ondoko elektrodoekin:
 $\text{Cr}_2\text{O}_7^{-2}(0,8\text{M}), \text{Cr}^{+3}(10^{-3}\text{M}), \text{H}^+(0,1\text{M})/\text{Pt}$
 $\text{Pt}, \text{Cl}_2(\text{P}=200\text{mmHg})/\text{Cl}^-(0,9\text{M})$
  - a.- Kalkulatu pilaren indar elektroeragile.

- b.-** Determinatu pilak 1000C eman duenean, $[\text{Cr}_2\text{O}_7^{-2}]$ (erdielementu bakoitzaren bolumena 100cm^3 da).
- c.-** Kalkulatu zein pH-tatik pilan gertatzen den erreakzio norabide aldatzen da.

Datuak: $\mathcal{E}^\circ(\text{Cr}_2\text{O}_7^{-2}, \text{Cr}^{+3}, \text{H}^+/\text{Pt})$; $\mathcal{E}^\circ(\text{Cl}^-, \text{Cl}_2/\text{Pt})$

Emaitzak: a. 0,095V; b. 0,817M; c. < 0,31

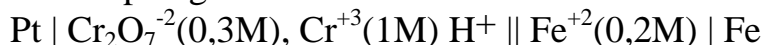
- 5.** 298K-etan pila bat bi elektrodoz osatuta dago, bata platinozko ziri bat Sn^{+2} eta Sn^{+4} -zko disoluzio batean sartuta, eta bestea platinozko ziri bat ere, baina Cr^{+3} eta Cr^{+2} -zko disoluzio batean.

- a-** Idatzi pilaren eskema eta gertatzen den erreakzioa.
- b-** Determinatu pilaren potentziala ioi guztien kontzentrazioa 1M badira
- c-** Kalkulatu erreakzioaren ΔG° eta oreka-konstantea.
- d-** Determinatu pilaren potentziala eta Gibbs-en energia-aldaketak ioien kontzentrazioak hauek direnean: $\text{Sn}^{+4}=0,021\text{M}$; $\text{Sn}^{+2}=0,005\text{M}$; $\text{Cr}^{+3}=0,0025\text{M}$ eta $\text{Cr}^{+2}=0,0055\text{M}$

Datuak: $\mathcal{E}^\circ(\text{Sn}^{+4}, \text{Sn}^{+2})$; $\mathcal{E}^\circ(\text{Cr}^{+3}, \text{Cr}^{+2})$

Emaitzak: b. 0,558V; c. $\Delta G^\circ = -107,69\text{kJ}$, $K = 8,22 \cdot 10^{18}$; d. 0,597V, $\Delta G^\circ = -115,14\text{kJ}$

- 6.** 298K-etan ondoko pila galbaniarra muntatzen da:

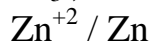
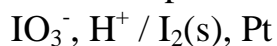

- a.-** Kromoaren ontziko pH-a 3 izanez gero, pila ondo adierazita dago?
- b.-** Kalkulatu pilak ematen duen elektrizitate-kantitatea, funtzionatzen hasten denetik, Fe^{2+} -aren kontzentrazioa bikoizten den arte (disoluzio banaren bolumena litro bat da).

Datuak: $\mathcal{E}^\circ(\text{Fe}^{+2}/\text{Fe})$; $\mathcal{E}^\circ(\text{Cr}_2\text{O}_7^{-2}, \text{Cr}^{+3}, \text{H}^+/\text{Pt})$

Emaitzak: a. ez, aldrebes dago; b. 38600C

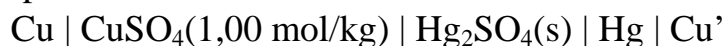
- 7.** Pila galbaniar bat prestatzen da ondoko elektrodoekin:

- a.-** Determinatu pilaren potentziala, 298K-etan, $[\text{Zn}^{+2}] = 0.2\text{M}$, pH=5 eta gainontzeko konposatuak baldintza estandarretan egonez gero.
- b.-** Pilak sortu duen elektrizitate-kantitatea determinatu, oxidatzailearen kontzentrazioa erdira jaitsi arte (erdielementu bakoitzaren bolumena litro bat da).

c.- Kalkulatu pilaren potentzial berria HCl 1M den disoluzio baten 20 cm³ botatzean katodoan (aurreko katodoaren bolumena litro bat da).
Datuak: $\mathcal{E}^0(\text{IO}_3^-/\text{I}_2)$, $\mathcal{E}^0(\text{Zn}^{+2}/\text{Zn})$
Emaitzak: a. 1,624V; b. 241250C; c. 1.857V

8. Hurrengo pila ematen da:

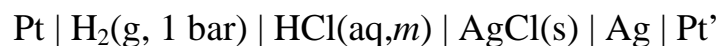

- (a) Idatzi pilaren erreakzioa.
 (b) CuSO₄-aren aktibitate-koefiziente estekiometrikoa 25°C- eta 1 bar-etan 0,043 dela jakinik, kalkulu pilaren indar elektroeragilea.
 (c) Kalkulatu indar elektroeragilea disoluzioa ideala dela suposatuko bagenu.

Datuak: $\mathcal{E}^0(\text{Hg}_2\text{SO}_4/\text{Hg})$; $\mathcal{E}^0(\text{Cu}^{+2}/\text{Cu})$

Emaitzak: (a) $\text{Hg}_2\text{SO}_4(\text{s}) + \text{Cu}(\text{s}) \rightleftharpoons 2\text{Hg}(\text{l}) + \text{Cu}^{2+}(\text{aq}) + \text{SO}_4^{2-}(\text{aq})$; (b) 0,358 V; (c) 0,276 V

9. Hurrengo pilaren indar elektroeragilearen balioak kalkulu dira HCl-aren molalitatearen aurrean, 60°C-tan:

$m/\text{mol kg}^{-1}$	0,001	0,002	0,005	0,1
$\mathcal{E}/\text{V}$	0,5951	0,5561	0,5050	0,3426

- (a) Kalkulatu $\mathcal{E}^0$ -ren balioa 60°C-tan, metodo grafiko bat erabiliz eta Debye-Hückelen muga-legea baliatuz.
 (b) Konparatu HCl-aren aktibitate-koefiziente estekiometrikoko disoluzioaren molalitatea 0,005 eta 0,1 mol/kg kontzentrazioetarako, 60°C-tan.

Datuak: $\mathcal{E}^0(\text{AgCl}/\text{Ag})$

Emaitzak: (a) 0,1971 V; (b) 0,933 eta 0,791.

10. Erabili elektrodoren potentzial estandarren taula PbI₂-aren disolbagarritasun-biderkaduraren oreka-konstantea kalkulatzeko 25°C-tan.

Datuak: $\mathcal{E}^0(\text{PbI}_2/\text{Pb}) = -0.365 \text{ V}$; $\mathcal{E}^0(\text{Pb}^{+2}/\text{Pb})$

Emaitza: $8,14 \times 10^{-9}$.

11. $\text{Pt} \mid \text{H}_2(\text{g}) \mid \text{HBr}(\text{aq}) \mid \text{AgBr}(\text{s}) \mid \text{Ag}(\text{s})$ pilaren potentzial estandarra neurtu da hainbat tenperaturatan, eta hurrengo ekuazioa betetzen du:

$$\mathcal{E}/\text{V} = 0,07131 - 4,99 \times 10^{-4}(T - 298) - 3,45 \times 10^{-6}(T - 298)^2$$

(T tenperatura K-etan).

Kalkulatu $\text{AgBr}(\text{s}) + \frac{1}{2}\text{Hg}(\text{g}) \rightarrow \text{Ag}(\text{s}) + \text{Br}^-(\text{aq}) + \text{H}^+(\text{aq})$ erreakzioaren Gibbs-en energia, entalpia eta entropia estandarrak 298 K-etan.

Datua: $\mathcal{E}^\circ(\text{AgBr}/\text{Ag})$

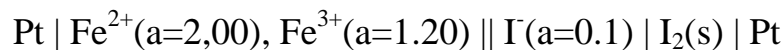
Emaitzak: $\Delta G^\circ = -6,88 \text{ kJ mol}^{-1}$, $\Delta S^\circ = -48,15 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$, $\Delta H^\circ = -21,23 \text{ kJ mol}^{-1}$.

12. Zenbateko potentzial diferentzia eman behar izango genioke diagramako zelulari idatzita dauden moduan jokatzeko 85°C-tan:

Emaitza: 0,0205 V.

13. Hurrengo pila ematen da:

(a) $\mathcal{E}_{298}$ kalkulatu. Bikote ionikoak mesprezatu eta suposatu gatz-zubiari esker lotura-likidoaren potentziala ere mesprezagarria dela.

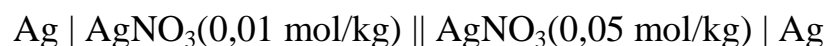
(b) Zein terminalak du potentzial handiagoa?.

(c) Pila zirkuitu bati konektatuta dagoenean, zein terminalerantz jario dira elektroioak?.

Datuak: $\mathcal{E}^\circ(\text{Fe}^{3+}, \text{Fe}^{2+})$; $\mathcal{E}^\circ(\text{I}_2/\text{I}^-)$

Emaitza: -0,1628 V

14. Hurrengo pila ematen da:

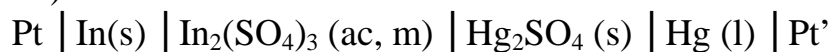
(a) $\mathcal{E}_{298}$ kalkulatu. Bikote ionikoak mesprezatu eta suposatu gatz-zubiari esker lotura-likidoaren potentziala ere mesprezagarria dela.

(b) Zein terminalak du potentzial handiagoa?.

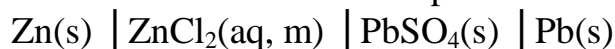
(c) Pila zirkuitu bati konektatuta dagoenean, zein terminalerantz jario dira elektroaiak?.

Emaitza: 0,0396 V

15. Ondoko pilaren indar elektroeragilea espresatu hurrengo magnitudeen (ε^0 , T , $\gamma_{\pm}$ eta m) funtzio bezala:

16. Taulan agertzen diren datuak dira honako pilarenak:

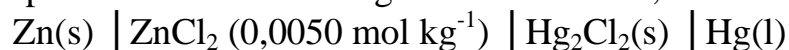
m	$(m)^{1/2}$	$RT/F \ln m$	$\varepsilon(\text{V})$
0.001	0,03162	-0,17745	0,59714
0.005	0,07071	-0,13611	0,56898

Kalkulatu pilaren indar elektroeragile estandarra extrapolazioaren bidez.

Determinatu $\gamma_{\pm}$ indar elektroeragilea erabiliz $m = 0.005$ denean.

Emaitzak: $\varepsilon^0 = 0,4115 \text{ V}$; $\gamma_{\pm} = 0.42$

17. Ondoko pilaren indar elektroeragilea 298 K-etan 1,2272 V da:

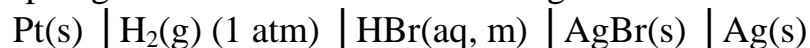

Kalkulatu disoluzioan dagoen elektrolitoaren aktibitate koefizientea neurtutako pilaren potentzialetik eta Debye-Huckel-en bidez. Konparatu eta eztabaidatu lortutako emaitzak

Datuak: $\varepsilon^0 (\text{Zn}^{+2}, \text{Zn})$; $\varepsilon^0 (\text{Hg}_2\text{Cl}_2, \text{Hg})$

Ematzak: 0.760; 0.770

18. Ondoko pila galbanikoaren indar elektroeragileak neurtu dira 25 °C-tan:

	(1)	(2)
$m (\text{mol kg}^{-1}) \cdot 10^4$	4,042	37,19
$\varepsilon (\text{V})$	0,4738	0,3617

(a) Pilaren erdierreakzioak eta erreakzio osoa zehaztu

- (b) Lehen pilako datuak erabiliz (1), kalkulatu pilaren indar elektroeragile estandarra Debye-Huckel-en muga legea erabiliz.
- (c) Kalkulatu HBr-ren aktibitate koefizientea disoluzioan bigarren pilako datuak erabiliz (2) eta Debye-Huckel-en muga legea erabiliz. Konparatu emaitzak.

Emaitzak: (a) 0,0713 V; (b) 0,941 eta 0,931

19. Demagun ondoko pila daukagula non H_2 -ren presioa 1 bar dela:

- a) Frogatu $\varepsilon = \varepsilon^0 - RTF^{-1} \ln a(H^+) a(Cl^-)$ eta $\varepsilon = \varepsilon^0 - \frac{RT}{F} \ln \frac{K_w^0 a(H_2O) \gamma(Cl^-) m(Cl^-)}{\gamma(OH^-) m(OH^-)}$ non K_w^0 uraren ionizazio konstantea da ($H_2O \rightleftharpoons H^+ + OH^-$).
- b) 25°C-tan pila honen $\varepsilon - \varepsilon^0 + RTF^{-1} \ln[m(Cl^-)/m(OH^-)]$ 0,8279 V da indar ionikoa 0-tik hurbil dagoenean. Kalkulatu uraren ionizazio konstantea.
- c) Gatz geldoa gehitzen bada, ε aldatzen da? Eta ε^0 ?

Emaitzak: (b) $1 \cdot 10^{-14}$